

PIONEIROS

O último congreso da SGXX, celebrado en Sanxenxo durante o sábado 16 e o domingo 17 de abril cumpriu a súa edición 22 de que é a asociación máis lonxeva no seu ámbito e tamén pioneira en Galicia. Nesta ocasión reuniu 150 participantes e máis de 20 expertos de todo o país cunha primeira xornada, máis social, dedicada ás persoas maiores, que foron protagonistas durante un día. O sábado foi unha xornada de traballo, científico e clínico en que se celebraron varios talleres de Avellentamento Saudable, Programas Socio Sanitarios en Atención Primaria e Comunitaria e problemas de Saúde Mental no ancián. O 23 Congreso celebrábase en Santiago de Compostela.

crise "non é un obstáculo para o seu desenvolvemento, senón unha oportunidade de creación de traballo, de creación de benestar, de investigación..."

As ponencias dos especialistas Indalecio Vidal, presidente da Asociación de Maiores de Galicia e Miguel Anxo Álvarez, coincidiron nunha necesidade básica para afrontar a vellez con saúde: a positividade, o optimismo e "dedicarse a facer o amor en todos os sentidos". María Rosa Gómez e Gonzalo Cacabelos Ubiña, son dous bos exemplos diso. Ambos os dous non o pensáron dúas veces e a os seus 93 e 94 anos, respectivamente, acudiron á xornada de portas abertas do primeiro día do Congreso da SGXX.

María Rosa de feito conta que nos últimos anos viaxa todo o que pode, "porque na casa non para". Dio con alegría e lucindo unha saúde envexable, a pesares de que, en confianza, confesa que levou unha "vida durísima", traballando sen parar, pasando frío, ás veces fame e sen estudos. "Non sabe ler nin escribir", di a súa veciña da parroquia pontevedresa de Leiro (Ribadumia) María Emérita, que engade que "coas contas ninguén a engana".

Gonzalo ten un ano máis, cumpre 95 en setembro, e é coñecido en Sanxenxo e Portonovo onde foi propietario dun cine histórico no que aínda traballa, "encantado", recollendo os boletos. O venres, e adoita ser habitual, animouse ata a bailar. ■

www.xornal.com
Opine sobre a situación das persoas maiores que viven soas na web.

Andrés Vázquez | Presidente da Sociedade Galega de Xerontoloxía e Xeriatría

"Hai 40.000 persoas en Galicia con demencia sen diagnosticar"

"A Administración ten que apoiarnos para realizar un estudo epidemiolóxico"

Coruñés, licenciado en Medicina en Santiago, diplomado en Xeriatría, Máster en Xerontoloxía Clínica e Social, titular de varios cargos públicos e privados... Vázquez preside desde hai dous anos a maior agrupación no seu ámbito, tamén pioneira na súa terra, a Sociedade Galega de Xerontoloxía e Xeriatría, desde a que capitanea o labor de denuncia da grave "situación" que sofre a terceira idade en Galicia para a que "cómpre pór en conxunto as institucións e asociacións xerontolóxicas".

Promulgan unha vellez saudable, pero parece que en Galicia o envellecemento non é deste xeito. Existen entre 40.000 e 50.000 persoas con algún tipo de demencia en Galicia sen diagnosticar, a parte de problemas engadidos que na Comunidade son especialmente importantes, agravados polas particularidades da terra como o illamento da xente maior no rural, a súa dispersión xeográfica, o seu mal envellecemento... E, porén, aínda que o sabemos, non existe tampouco un estudo epidemiolóxico sobre as demencias en Galicia. Non se coñece nin quen as sofre, nin onde está, a pesares de que existen 611.000 galegos maiores de 65 anos. A estimación é que entre o 6 e o 8% sofren algún tipo de demencia, sobre todo mixtas, entre elas o Alzheimer, con consecuencias físicas, psíquicas e sociais. A partir dos 80 anos, a incidencia é do 35%, é dicir, catro de cada dez maiores desta idade ou superior; un dato preocupante que hai que abordar a todos os niveis e que é máis grave en Galicia, con zonas xeográficas no sexto lugar do envellecemento do mundo. A demencia ademais non só afecta ao demente, senón a todo seu o medio social.

Como abordar o seu tratamento? Potenciar e desenvolver a rama científica para encontrar vacinas—é o modelo que pretendemos— e modelos terapéuticos xenéticos e terapéuticos farmacolóxicos. Eses esforzos non deben deterse coa crise porque, como sempre, os maiores, os máis febles da sociedade, son os que máis sufrirán os recortes sociais.

Ese sería pois un dos obxectivos da SGXX? Na asociación temos unha gran pre-

Andrés Vázquez VICTOR SARRIEGO

"Non é certo que as persoas con demencia non teñan tratamento"

ocupación por que se implanten estudos sobre o coñecemento, como avanza e como se poden paralizar os efectos das enfermidades nos maiores, porque, en contra do que se pensa, cree e se estende, unha vez que o demente é demente, non é verdade que non teña tratamento. Pero para minimizar os efectos da enfermidade hai que detectala previamente, diagnosticala desde o primeiro momento.

Entón, cal é a conclusión? Pois é básico organizar estudos epide-

miolóxicos, que non existen, do mesmo xeito que programas informativos, de actuación, mapas de incidencia, redes de tratamento nin diagnóstico. Hai que instaurar o diagnóstico precoz nestas e outras demencias a través da Atención Primaria e de programas de detección de demencias. Unha vez que se sabe o que hai pódese actuar a través, iso si, de tratamentos psicosociais, farmacolóxicos, con cuidadores, profesionais e especialistas interdisciplinares para retardar e minimizar o curso da patoloxía.

Cal é o labor da Sociedade que opreside nese sentido?

Coidar dos maiores, non só de que poden sufrir unha enfermidade ou de que xa sófrena, senón do colectivo de risco en potencia, que é todo o mundo, para aprender a envellecer con saúde. Igual que aos cativos se lles ensina a comer correctamente, hai que ensinalos a que chegan ben á terceira idade, que hai que vivir durante moito tempo, dada a expectativa de vida que se alongou moitísimo nos últimos anos, pero tamén o mellor posible, con calidade, e sobre todo con autonomía. De nada serve vivir moito se non existen independencia e saúde. Doutra banda, a SGXX coida que os profesionais estean perfectamente capacitados pois é unha obriga da Administración, non das persoas, velar polos maiores e velar entón porque os profesionais que coidan aos anciáns o fagan con garantías, profesionalidade e o mellor posible. Nese sentido é importantísimo lograr a colaboración entre asociacións e institucións, un labor en que está desenvolvendo todos seus esforzos a SGXX con convenios con outros colectivos do seu ámbito como Fagal ou Semer, que precisamente ten o seu congreso nacional en Pontevedra en novembro froito dunha colaboración mutua.

E, politicamente, que medidas se poden tomar para mellorar a situación das persoas con esta enfermidade? Como calquera sociedade científica temos e debemos ter unha enorme disposición cos responsables políticos para desenvolver precisamente políticas de responsabilidade urxente para mellorar a calidade de vida dos maiores, a Administración, a cambio, ten que escoitarnos. **V.S.**